

ДУГА ИСТОРИЈА БОЛЕСТИ СРПСКОГ ФУДБАЛА И МОГУЋНОСТИ ОЗДРАВЉЕЊА

Није добро да Муслин успе

Овај квалитетни стручњак и частан човек има све што је неопходно да уозбиљи репрезентацију и одведе је на Светско првенство у Русији 2018. Али после тог великог успеха, чим би покушао да ствари доведе у ред по дубини, био би оклеветан, линчован у таблоидима и смењен. Као Антић. Мрачна удбашко-мафијашка структура која у талаштву држи српски фудбал искористила би и Муслина као смоквин лист, па бацила. Преко потребни резони били би одложени још бар осам до десет година, што је равно катастрофи. Систем антивредности звани српски фудбал мора бити потпуно демонтиран, „у огњу очишћен” и преутемељен. Истина, постоји једна спасоносна могућност и са Муслином, али он тога мора бити свестан и спремати се већ сад

Пише: Павле Божић

Није добро да Муслин успе.

Тешка срца исписујемо ту важну реченицу, као да доносимо неку одлуку о еутаназији. Многим спортистима и љубитељима фудбала у Србији ово ће звучати јеретички, али, ако оставе по страни навијачку ватру и боље размисле, увидеће и сами: није добро да Муслин успе.

Деценијама већ, нема код Срба спорта који привлачи више пажње од фудбала, спорта у који се полаже више нада и средстава, али ни спорта који више разочарава, често до границе (само)понижавања нације. И увек му се изнова враћамо, увек праштамо бруке и изневеравања, и једва чекамо да поново будемо заведени, да се препустимо назор подгрејаној атмосфери. „Јесте, у кошарци и одбојци смо чудесни креативци, у ватерполу велесила која је узела све, у тенису имамо најбољег на свету... Али фудбал је фудбал.”

Фудбал је, међутим, постао слика и прилика многих погубних процеса који метастазирају у српском друштву, по целој вертикали и друштва и фудбала. У фудбалу ишчезавају, редом, сви позитивни елементи који су га чинили лепим и важним: игра, вештина, спортски дух и етика, патриотизам, здраво такмичење, развој личности и карактера, најзад и разумност у материјалној добити која је награда за уложен труд професионалаца. Фудбал се овде најпре срзоао у ону зону где се прожимају подржављена мафија и криминализована држава, а онда је тонуо даље у сиво, црно и крваво.

На наше очи, продефиловали су ту многи расходовани политички комесари, пензионисани удбаши средњег ранга, јефтине новинари, поднадули стручњаци из „Мадере”. Потом видимо плаћене убице, нарко босове, легионаре, полусвет и талог испод којег се шири злокобан мирис. Нисмо заборавили да је генерални секретар Фудбалског савеза убијен на улици у центру Београда, у сачекуши. Да је на стадиону „Рада”, у ресторану, убијен министар одбране. Да је власник уговора дугогодишњег центарфора репрезентације био „земунски клан”. Да је ментор 90 одсто фудбалера који у Србију долазе из Црне Горе, и који „мора да играју”, заправо удбашко-мафијашки клан који влада Црном Гором (а изгледа и Србијом). Иста структура држи у шаци и оних двадесетак бледуњавих тренера који се ротирају на свим најважнијим позицијама струке у српском фудбалу. Сећамо се да је један црногорски кримоудбаш, сарадник главног црногорског боса Брана Мићуновића и покојног Ж. Р. Аркана, шамарао на „Маракани” тадашњег тренера српског шампиона Владимира Петровића Пиждона, четврту „Звездину” звезду, и да се после тога чувени фудбалер повукао из српског фудбала, можда заувек. Тај кримоудбаш, куку нама, био је представљен као „спасилац ‘Звезде’”, а „његови играчи” морали су да буду у првом тиму клуба и репрезентације, као и у приоритетном пакету за продају у иностранству. У познатој афери у чијем су епицентру били Владимир Цветковић и Драган Џајић, пре петнаестак година, могли смо да схватимо бар две крупне ствари. Прво, од некадашњих милионских уговора српских фудбалера на Западу

сами играчи добијали су мрвице, а све остало одливало се у неименовану сиву зону „о којој није паметно причати”. (Изношени су конкретни подаци за Горана Друлића, Перицу Огњеновића, Зорана Његуша...) Друго, то није проблем Цветковића, Џајића и „Звезде”, него је општи принцип у ономе што се некада звало српски фудбал. У ономе из чега је Драган Стојковић Пикси, велики фудбалер и накратко председник Фудбалског савеза, нагло побегао, дословно преко ноћи, заборавивши да угаси светло у предсобљу.

Када је 2007. један политичко-мафијашко-удбашки клан у српском фудбалу ударио на онај други, главна лица са потернице, попут Звездана Терзића, побегла су у Црну Гору и ставила се под заштиту Боса. Ненад Бјековић, иако је био у тренутно заштићеној зони, из тактичких разлога се и сам склонио код сина у Немачку. Да не бode очи и не чачка мечку.

Кад се прашина слегла и власт у Србији формално променила, вратили су се на главна места у српском фудбалу и наставили своју ужасну штеточинску работу. Терзић је, на пример, у рекордном року упропастио легендарни ОФК „Београд”, вероватно да би потпуно срзао вредност имовине тог клуба и затим је у нечије име препродао, а онда је и он пребачен на место „спасиоца ‘Звезде’”. И тако даље, даље, даље.

АНТИВРЕДНОСНИ СИСТЕМ

За то време држава је све више слабила, заправо растакала се и опстајала само као симулација, а мафија је све више јачала. Босови су све чвршће и бескрупулозније држали „горњи део приче”, не припуштајући никога унутра, а доњи део, дакле онај масовнији и базични, допадао је у све ниже, шарлатанскије и простачкије руке. Некада познате мање клубове, расаднике великих талената, сада су преузимале локалне кафеџије, шверцери, ситни криминалци. Њима, том полусвету који најчешће нема ни средњу школу, припало је да селектирају, усмеравају, васпитавају. („Копије нису криве, оригинал је први почео.”)

Српске фудбалске лиге у међувремену су постале слабе и безначајне, пролазна станица за недорасле играчке полуфабрикате и стовариште за одбачене. Посета на утакмицама углавном се свела на чланове фамилија и контролисане навијачко-криминогене групе, а и то се осипа. Сваки осредњи кладионичар може вам унапред издиктирати пола резултата, као и списак клубова који играју „три за три”. Репрезентација се срозала до педесетог места ранг листе ФИФА. Њен пласман на неко велико такмичење у домену је инцидента. Најбољи српски играчи, који су некада као зрели момци одлазили у „Реал”, „Барселону”, „Јувентус”, сада играју у Казахстану, Ираку, у најбољем случају у Русији. Извозимо своју талентовану децу још у пубертетском узрасту, чупамо их из корена, а овде као појачања доводимо бегунце из Африке са две леве ноге и искуством дугог трчања кроз савану. Разлика у цени не завршава код „Звезде” него код Звездана, или код некога сличног.

На каквом вредносном систему све ово почива, на каквој идеологији и погледу на свет? Шта из свега тога могу научити млади људи у Србији? Каква је будућност земље са тако васпитаваном омладином?

То је катастрофалан (анти)вредносни систем, примеренији подљудском стању, неспојив са племенитом личношћу, крштеним народом и културном заједницом белих Европљана. Она индивидуална себичност коју су стари Грци изворно звали идиотизмом, плус тешки облици просташтва. Вредност свега на свету изражава се ценом и све се може купити. Новац је закон и мера. Циљ оправдава средства. Моја корист је изнад добра за заједницу у којој живим. Лепота, правда, истина, витештво, солидарност, оданост, родољубље, вера, дата реч – све су то шупље фразе и изговори за слабиће. Успешан си, позитиван и цењен онолико колико себи можеш да приуштиш. Новцем, наравно. Можда се то може и умилније рећи, али, у крајњем, своди се на „у се, на се и пода се”.

Такав вредносни систем већ четврт века усиљено обликују треш медији и окупациона идеолошко-пропагандна машинерија. То је потпуно супротно свему на чему су васпитавана поколења Срба кроз векове и разорно је за српски тип човека, за словенски хабитус. Због таквог медијског дрила и масовног испирања мозгова, због такве системске дебилизације, што рече покојни Тијанић, синови нам све више личе на заштићене сведоке и дипломиране избациваче на сплавовима, а ћерке на гранд спонзоруше и певаљке на Ибарској магистрали.

Међу младим фудбалерима такве матрице такође остављају пустош. Нико их не учи добру и части, не васпитава, не бави се њиховом психологијом, емоционалним склопом, развојем, личношћу. Њихов образовни и културни ниво је забрињавајуће низак, све су

плићи и празнији. Они који уђу у зону интересовања већих клубова, или пак са својим родитељима умисле да је то тако, већином не заврше регуларно ни средњу школу. Немају знање, немају занат, ни једну вештину којом би могли зарађивати и издржавати себе. Залуђени су уверењем да ће једним баснословним фудбалским уговором покривати све друге своје мањкавости и рупе. Јер, тобоже, кад буду имали новац, „лако ће имати и све остало”. Ако их изведете пред камере, рецимо да кажу нешто о себи или о утакмици која их чека, не могу да скрпе ни две чисте реченице. Њихови светови ограничени су кладионицом, играоницом, блејаоницом, касније и коцкарницом. Ако им „менаџери” и „људи службе” (ситни дрипци који се тако представљају) не накаче неку осредње трошену спонзорушу, накачиће се оне саме. Они, ти дезоријентисани и издани млади мутанти, за боље и не знају.

Разуме се, ни три одсто њих никада неће видети те фамозне велике уговоре. Падаће све ниже, играти у трећелигашким клубовима за мале паре и велика разочарања, не могавши да обезбеде ни елементарне ствари за своје младе породице. Док тумарају кроз живот, све тамнији и незадовољнији, идеал ће им постати да се докопају неког локала, па да и они отворе кладионицу, или пак да и они неким клинцима постану „менаџери”. А већ је прошло много времена, и многи возови већ су отишли, и точак света не може се окренути уназад. Мало ко ће се још сећати, можда чак неће ни они сами, да су били лепо и вишеструко талентовани дечади, који су могли направити много тога важног у својим и нашим животима.

НА ЉУТЕ РАНЕ СМОКВИН ЛИСТ

Српски фудбал је фабрика таквих промашених младих живота. Одговорност за то носе и држава, друштвене и политичке структуре у чијој је ово надлежности, и родитељи, и спортски радници, и школе, па у извесној мери и сами млади фудбалери. Чињеница да није боље у фудбалу ни у другим земљама, поготову околним, слаба је утеха. Истина је и да се у гладијаторству модерног врхунског спорта толико тога извитоперило, претворило у супротност првобитном смислу. Али ми не можемо, као у стрипу или цртаном филму, за тридесет секунди спасти свет. Морамо се окренути својој деци, породици, свом народу и земљи, и најпре видети шта можемо да учинимо за њих.

Српски фудбал, овакав какав је сад, погубан је за све, осим за мрачну структуру која га контролише и намерно држи баш таквим, на своју слику и прилику. Погубан је за децу, за родитеље, за породице, за клубове, за навијаче, за градове у којима ти клубови делују, за друштво и народ. А мрачна штеточинска структура, насупрот свима, управо настоји да озакони своју похару и рушилаштво, да прљавим новцем приватизује ово мало остатака српског фудбала и онда то за ситне паре преда у руке странцима, који су тобоже решење, и спас, и инвеститори, фактор реда и транспарентности, и пут у велики богати свет. Као што су већ предати држава, привреда, стратешки ресурси, па и слепац види до каквог чемера нас је то безумље довело.

Е, тој мрачној структури – зна се добро који су то људи и на којим адресама седе – од кључне важности је да се ствари не распадне пре времена, на претпоследњој кривини, било зато што се дигла кука и мотика (најмање извесно), или зато што је УЕФА избацила српске клубове због неизмиривања обавеза и кршења уговора, или што су отворене истраге о криминалу и корупцији, или што је стопирано изгласавање закона по којем ће моћи да легализују сав овај ужас. Или зато што се обрачун највећих кланова претворио у провалију која их је прогутала све.

Успех репрезентације и пласман на првенство у Русију био би им преко потребна прашина у очи јавности. Оно мало старог сјаја за засењивање простоте. Мала тактичка завеса иза које ће се одвијати завршни стратешки радови.

Славољуб Муслин (Београд, 1953) добар је стручњак и велики господин. Частан човек, васпитан на оном старинском патриотизму и солидности, без мрља, човек иза којег стоје фудбалски аргументи, озбиљна домаћа и међународна каријера, играчка и тренерска. Ситуација је толико лоша да су, ех, морали таквог да доведу, јер се иза другачијег не би могли сакрити. Он несумњиво може да окупи тренутно најбоље играче, расуте по свету, и стави их у службу тима. Може да васпостави свој ауторитет и обнови „култ репрезентације”. Може да направи нову поставку игре, модерну и бољу, уз задржавање оних елемената који су српски фудбал некада чинили лепим и привлачним. Може, после неколико добрих утакмица и победа, да врати и публику на стадион, да збије и запали наше фудбалске редове. Може да одведе Србију на Светско првенство у Русији 2018.

Може да уради, дакле, све оно што је 2008-2010. године урадио Радомир Антић, одевши Србију на Светско првенство у Јужној Африци.

Али, Муслинов успех, као и Антићев претходно, послужио би само као смоквин лист за мрачне работе којима се убија српски фудбал. Одложио би праведни мач и велике резове, неопходне да се ова гангренозна рана ишчисти. Опет би био померен почетак истинског лечења, изгубили бисмо нових осам до десет година. Јер чим би Муслин, после великог успеха, покушао да ствари доведе у ред по дубини – да среди и декриминализује Савез, да упристоји клубове и односе међу њима, да поправи статус струке и заштити је од „менаџера” и шарлатана, да рад са фудбалским подмлатком и обнову инфраструктуре стави на врх листе приоритета – био би оклеветан и смењен. Као Антић. Пошто за то не би било фудбалских и етичких аргумената (не би чак могли да расправљају у таблоидима да ли фарба косу), демагошки би објавили осиромашеном пуку колика је селекторова плата. Представили би га као бахатог и саможивог, линчовали би га у таблоидима. После би мало ко устао да га брани. Он би спаковао ствари, разочаран, и отишао у неку туђу земљу, где ће бити поштован и радити за десет пута већи новац. А српски фудбал, поновимо, изгубио би можда и последње раздобље када је још могуће његово оздрављење.

Истина, постоји једна спасоносна могућност и ако Муслин остане и победи. Али он би свега овога морао да буде свестан и да се, већ сад, увелико припрема. Јер био би то најважнији меч у животу и за њега и за многе друге. Све што Славољуб Муслин буде урадио у фудбалу дотад зависиће од тога што уради тад. Али то је битка из које се враћа са штитом или на њему. <

Објављено: четвртак, 26. јануар 2017, 00:55h